

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISË
Agjencia Kombëtare e Arsimit Formimit Profesional dhe Kualifikimeve

SKELETKURRIKULI

Për Drejtimin Mësimor

PYJE

Niveli II i KSHK

(2 vjeçar)

Kodi: S-II-23

Miratoi:

MINISTRI

Tiranë, 2023

Përmbajtja

I. Qëllimet e arsimit profesional në drejtimin mësimor "Pyje" (2 vjeçar), niveli II i Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve (KSHK).

II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin "Pyje", niveli II i KSHK

1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional, në drejtimin "Pyje" niveli II i KSHK.
2. Kompetencat e përgjithshme kryesore të nxënësit në përfundim të arsimit profesional në drejtimin "Pyje", niveli II i KSHK
3. Kompetencat profesionale të nxënësit në përfundim të arsimit profesional në drejtimin "Pyje", niveli II i KSHK.
4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit profesional në drejtimin "Pyje", niveli II i KSHK.

III. Plani mësimor për arsimin profesional në drejtimin "Pyje", niveli II i KSHK.

IV. Udhëzime për planin mësimor.

V. Udhëzime për procesin mësimor.

VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.

VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në drejtimin "Pyje", niveli II i KSHK.

VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar.

X. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar.

I. Qëllimet e arsimit profesional në drejtimin mësimor “Pyje”, niveli II i KSHK.

Qëllimi kryesor i arsimit profesional në drejtimin mësimor “Pyje”, niveli II i KSHK, është *“zhvillimi i personalitetit të nxënësve për të jetuar në përshtatje me botën që i rrethon dhe përgatitja e tyre për t’u punësuar apo vetëpunësuar në veprimtari profesionale që lidhen me fushën e shtimit, shfrytëzimit të pyjeve dhe kullotave dhe produkteve jodrusore që zhvillohen në to”*.

Zhvillimi te nxënësit i ndjenjës së vetëbesimit, kultivimi i vullnetit të lirë në marrjen e vendimeve, nxitja e gadishmërisë për të nxënë gjatë gjithë jetës dhe për t’u zhvilluar individualisht në drejtimet emocionale, intelektuale dhe profesionale janë sfida të rëndësishme për arritjen e këtij qëllimi. Për të realizuar këtë, shkolla profesionale i’u krijon nxënësve:

- mundësi të përshtatshme për të nxënë, pavarësisht nga gjinia, raca, besimi dhe aftësitë;
- mundësi për të gjithë, për të zhvilluar kompetencat profesionale, të bazuara në njohuritë, shprehjet, qëndrimet dhe vlerat të mjaftueshme për të lehtësuar punësimin dhe përparimin drejt arsimit e formimit profesional të mëtejshëm;
- mbështetje për t’u njohur me rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe për t’i zbatuar ato me rreptësi;
- mbështetje për t’u njohur me teknologjitë e proceset bashkëkohore e të perspektivës në fushën e ekonomi-biznesit që lidhen me kualifikimin profesional përkatës;
- mbështetje për të zhvilluar ndjenjën e disiplinës, kuriozitetin intelektual dhe profesional, aftësitë sipërmarrëse si dhe vlerat e tyre morale;
- mbështetje për t’u zhvilluar psikologjikisht dhe fizikisht për të përballuar vështirësitë që do të ndeshin gjatë veprimtarive të ardhshme profesionale;
- mbështetje për të zhvilluar frymën e tolerancës dhe të mirëbesimit nëpërmjet përvojës së punës.

II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK.

1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK.

Në shkollat që ofrojnë arsimin profesional në drejtimin mësimor “Pyje” niveli II i KSHK, kanë të drejtë të regjistrohen të gjithë të rinjtë që:

- kanë mbaruar arsimin e detyruar 9-vjeçar;
- janë të aftë fizikisht dhe mendërisht të përballojnë kërkesat e këtij niveli të arsimit profesional.
- nëse kanë aftësi të kufizuara, shkolla krijon kushte dhe përshtat programin në përputhje me paaftësitë që shfaqin.

Në raste të veçanta kur kërkesat për të ndjekur këtë shkollim janë më të larta se kapacitetet reale të këtyre shkollave, atëherë MFE përgatit udhëzime të veçanta për pranimin në këto shkolla.

2. Kompetencat e përgjithshme kryesore të nxënësit në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK.

Në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK, nxënësi do të ketë këto kompetenca të përgjithshme kryesore:

- Të komunikojë në mënyrë korrekte me shkrim e me gojë për të shprehur mendimet e ndjenjat e tyre dhe për të argumentuar opinionet për çështje të ndryshme.
- Të përdorë burime dhe teknika të ndryshme të mbledhjes dhe të shfrytëzimit të informacioneve të nevojshme për zhvillimin e tij personal dhe profesional.
- Të angazhohet fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht në kryerjen e detyrave të ndryshme në kontekstin profesional, personal dhe shoqëror.
- Të nxisë potencialin e tij të brendshëm në kërkim të vazhdueshëm për zgjidhje të reja më efektive dhe më efçente.
- Të respektojë rregullat dhe parimet e një bashkëjetese demokratike në kontekstin e integriteteve lokale, rajonale.
- Të manifestojë guxim dhe aftësi sipërmarrëse për të ardhmen e tij.
- Të tregojë vetëkontroll gjatë ushtrimit të veprimtarive të tij.
- Të organizojë drejt, procesin e të nxënimit të tyre dhe të shfaqin gadishmërinë dhe vullnetin për të nxënë gjatë gjithë jetës.
- Të respektojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojnë aktivisht në arritjen e objektivave të pranuar.
- Të vlerësojë dhe vetvlerësojnë nisur nga kritere të drejta si bazë për të përmirësuar dhe çuar më tej arritjet e tij.

3. Kompetencat profesionale të nxënësit në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK

Në përfundimin me sukses të arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK, nxënësi do të jetë i aftë të ushtrojë kompetencat profesionale si më poshtë:

- Të përdorë mjetet dhe pajisjet e mbrojtjes individuale dhe kolektive në punë sipas udhëzimeve të dhëna dhe manualeve përkatëse.
- Të respektojë sinjalistikën në mjediset e punës sipas rregulloreve të brendshme të miratuara.
- Të pajiset me kartelën e instruktimit të sigurimit teknik të nënshkruar nga instruktori përkatës.
- Të pajiset me paketën e plotë individuale të ndihmës së shpejtë dhe të dijë përdorimin në raste nevojë.
- Të organizojë sipas standardeve përkatëse vendin e punës, të përzgjedhë materialet, pajisjet dhe veglat e punës për çdo operacion.
- Të kryejë vizatime të thjeshta me dorë të lirë dhe me mjete të tjera të vizatimit apo me programe të thjeshta në kompjuter të sipërfaqëve pyjore, sipërfaqeve që mund të gjelbërohen, apo dhe të objekteve të thjeshtë.
- Të lexojë skicat me përmasat e tyre.
- Të përdorë mjetet e thjeshta të matjeve si vizore, kompas, kalibër, diametërmatës, metersherit dhe instrumenta të tjerë të thjeshtë që mund të përdoren në pyll.
- Të interpretojë përbërësit kryesore të qelizës bimore, indeve dhe të përcaktojë funksionet kryesore të rrënjës, kërcellit, gjethes, lules, frutit dhe farës.
- Të përcaktojë karakteristikat morfologjike të drurëve dhe shkurreve pyjore më të rëndësishme në pyjet e vendit tonë, fazat fenologjike të bimëve dhe rëndësinë praktike të njohjes së tyre.

- Të zbatojë të gjitha proceset e punës; përgatitore dhe kryesore në pyll, kur do zbatohen prerjet kulturore apo ato të ripërtëritjes, duke prerë vetëm drurët e shënuar dhe zbatuar teknikën e përcaktuar në projektet përkatëse.
- Të identifikojë sëmundjet dhe dëmtuesit kryesorë të drurëve pyjorë.
- Të zbatojë metodat e luftimit të dëmtuesve dhe sëmundjeve në pyje dhe fidanishte pyjore sipas udhëzimeve përkatëse
- Të grumbullojë fara pyjore të drurëve halorë dhe fletorë dhe përgatitje kalemash sipas periudhës së caktuar, të kryejë ruajtjen dhe trajtimin e tyre sipas kushteve teknike.
- Të përgatisë tokën në fidanishte, sera apo mjedise të hapura, për mbjelljen e farërave, fidanave dhe kalemave duke kryer mbjelljet dhe shërbimet e tyre pas mbjelljes në fidanishte, sera për prodhim të fidanave dhe në objekte ku do kryhen pyllëzime.
- Të kryejë shpërndarjen e ushqimit, punime në rezervate apo mjedise të hapura pyjore e kullosore, për strehim, ujëpirje dhe ripopullim të faunës dhe shpendëve sipas llojeve dhe stinës.
- Të kryejë punime për vrojtim e inventarizim, për lëvizje të lirë të faunës dhe zhvillim të gjuetisë duke hequr pengesat natyrore apo ato artificiale.
- Të zbatojë metodat e duhura në periudhën e përshtatshme për grumbullimin e bimëve mjekësore dhe produktet e tjera jo drusore në pyje dhe kullota, transportin e tyre dhe kryerjen e punimeve fillestare në pikën e grumbullimit tyre.
- Të ambalazhojë produktet pyjore jodrusore sipas kërkesave, për tregun vendas apo eksport, duke vendosur etiketat përkatëse sipas standardeve.
- Të ndërtojë gardhe teke dhe çifte, prita malore me mur guri të thatë, me llaç-betoni dhe kosha gabioni sipas skicave në projekt, në plotësim të kushteve teknike.
- Të kryejë hapjen e rrugëve për lëvizjen e kafshëve, të traktorëve, ndërtimin e skelave prej druri dhe sheshe depozitimi në ngastrat e shfrytëzimit sipas projektit të dhënë.
- Të ndërtojë superstrukturën e rrugëve autopsyjore sipas skicave teknike të dhëna.
- Të kryejë punime për mirëmbajtjen dhe sigurimin e ujit në kullota.
- Të ndërtojë ngrehina të thjeshta për mbrojtje të kafshëve në kullota në raste stuhie dhe nga rrezatimi diellor.
- Të kryejë punime përgatitore për MNZ (mbrojtje nga zjarri), si vendosje tabelash, hapje breza mbrojtës, sigurim uji për shuarje zjarri etj.
- Të zbatojë rregullat e përgjithshme të mbrojtjes dhe shëndetit në punë.
- Të respektojë normat, kodet ligjore dhe etike të marrëdhënieve të punës me punëdhënësin apo koleget.
- Të komunikojë me etikë profesionale.
- Të përdorë mjete digjitale në funksion të veprimtarisë profesionale.

4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK.

Përfundimi me sukses i arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK, e pajis nxënësin me certifikatën e punonjësit gjysëm të kualifikuar në këtë drejtim profesional.

Ky arsimim profesional i jep nxënësit mundësi t'i drejtohet tregut të punës si punonjës gjysëm i kualifikuar në veprimtaritë profesionale që lidhen me zhvillimin, mbarështimin e qëndrueshëm dhe afatgjatë të pyjeve, mbrojtjen e pyjeve së bashku me faunën e egër që rriten në to, si dhe shfrytëzimin e pyjeve, duke nxitur kështu dhe zhvillimin e agropylltarisë dhe turizmit pyjor në përgjithësi.

Përsa i përket arsimimit të mëtejshëm, nxënësi ka mundësi të vazhdojë studimet e mëtejshme në nivelin IV të KSHK, në një prej profileve dyvjeçare të drejtimit mësimor “Pyje”, si dhe fiton ”Maturën shtetërore profesionale” me mundësi për vazhdimin e studimeve universitare dhe pas të mesmes.

III. Plani mësimor për arsimin profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK

Plani mësimor për drejtimin “Pyje”, Niveli II i KSHK (2 vjeçar)				
Nr	Kodi	Lëndët dhe modulet mësimore	Orët javore/vjetore	
			Klasa 10	Klasa 11
A.		Lëndët e përgjithshme (Gjithsej)	14/15 (504/ 540)	10/11 (340/ 374)
1		Gjuhë shqipe	1	1
2		Letërsi	1	1
3		Gjuhë e huaj e parë	2	2
4		Gjuhë e huaj e dytë (me zgjedhje të lirë)	(1)	(1)
5		Matematikë	2	2
6		Fizikë	2	-
7		Kimi	-	2
8		Shkenca sociale	2	-
9		Histori	-	1
10		Gjeografi	1	-
11		TIK	1	-
12		Edukim fizik, sporte, shëndet	2	1
B.		Lëndët profesionale (Gjithsej)	10 (360)	8 (272)
1	L-01-136-23	Vizatim teknik	1	-
2	L-25-616-23	Botanikë pyjore	2	-
3	L-25-138-09	Pedologji pyjore	1	-
4	L-25-617-23	Shfrytëzim i pyjeve	1	-
5	L-25-140-17	Dendrologji	2	-
6	L-25-141-09	Sistemime malore	1	-
7	L-25-142-09	Fidanishte pyjore	2	-
8	L-25-618-23	Mbarështimi i faunës pyjore	-	1
9	L-25-619-23	Produkte jo drusore	-	1
10	L-25-620-23	Punime ndërtimore në pyje	-	1
11	L-25-146-17	Silvikulturë	-	2
12	L-25-147-09	Dendrometri	-	2
13	L-25-452-17	Mbrojtja e pyjeve	-	1
C.		Module të detyruara të praktikës profesionale (Gjithsej)	5 (180)	7 (238)
1	M-25-347-20	Proçeset e punës në fidanishte.	36	-
2	M-25-348-20	Punimet në pyllzimet artificiale.	36	-
3	M-25-349-20	Mbledhja e llojeve pyjore.	36	-

4	M-25-350-20	Mbrojtja e pyjeve dhe drurëve.	36	-
5	M-25-351-20	Punimet përgatitore për shfrytëzimin e pyjeve	36	-
6	M-25-352-20	Proçeset e matjeve të ndryshme në pyje.	-	33
7	M-25-353-20	Ndërtime gardhesh dhe gabionesh në sistemime malore	-	36
8	M-25-354-20	Punimet në mirëmbajtjen e rrugëve pyjore.	-	36
9	M-25-355-20	Transporti materialit drusor me krahë dhe kafshë	-	33
10	M-25-356-20	Punimet në pyjet e degraduara të lisit	-	34
11	M-25-363-20	Grumbullimi dhe përpunimi i prodhimeve bimore jo drusore.	-	33
12	M-25-358-20	Kultivimi i bimëve eterovajore	-	33
D.		Modulet e praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar (Gjithsej)	1 (36)	2 (68)
1	M-25-359-20	Krasitja e drurëve dekorativë.	36	-
2	M-25-360-20	Përcaktimi morfologjik i tokave.	36	-
3	M-25-361-20	Trajtimi i shelgishteve për prodhim thupre	-	34
4	M-25-362-20	Punime për krijimin e lulishteve të vogla.	-	34
5	M-25-357-20	Punimet në rritjen artificiale të shpendëve	-	34
		Gjithsej A+B+C+D	30/31 (1080/ 1116)	27/28 (918/ 952)

IV. Udhëzime për planin mësimor

Kohëzgjatja e vitit shkollor është:

Në klasën 10, viti shkollor ka gjithësej 36 javë (36 javë mësimore)

Në klasën 11 viti shkollor ka gjithësej 36 javë (34 javë mësimore + 1 javë për provimin e praktikës profesionale + 1 javë për provimin e teorisë profesionale).

Një javë mësimore ka jo më shumë se 31 orë mësimore (teorike dhe praktike).

Një orë mësimore zgjat 45 minuta.

Kurrikuli i arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK, përbëhet nga 4 grupe elementesh kurrikulare:

- Lëndët e kulturës së përgjithshme, të përbashkëta për drejtimet e ndryshme të këtij niveli (programet e detajuara të tyre jepen në një dokument të veçantë të MAS).
- Lëndët e kulturës profesionale (programet e përgjithshme janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale të detyruara (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale me zgjedhje të detyruar (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).

Rekomandohet që modulet e praktikës profesionale të realizohen në ndarje ditore 3 orëshe ose 6 orëshe.

V. Udhëzime për procesin mësimor.

Mësuesit e lëndëve teorike profesionale dhe moduleve të praktikave profesionale duhet të përzgjedhin dhe përdorin forma dhe metoda mësimdhënieje të tilla që të nxisin maksimalisht të

nxënit aktiv të nxënësve dhe të çojnë në krijimin tek ta, të kompetencave të punës, të plota dhe të qëndrueshme.

E rëndësishme është që *planifikimi i mësimdhënies* të bazohet në një proces analize fillestare, i cili të marrë parasysh faktorë të tillë të rëndësishëm si, niveli i hyrjes së nxënësve, përmbajtja e hollësishme e lëndëve profesionale dhe e moduleve të praktikave profesionale të parashikuara dhe shkalla e integritit të tyre, objektivat konkretë që do të arrihen, mundësitë reale që ka shkolla për realizimin e veprimtarive mësimore etj. Për këtë planifikim duhet një bashkëpunim i ngushtë i të gjithë personelit mësimdhënës dhe drejtues të shkollës.

Gjatë tërë shkollimit dhe specializimit të tij, do të kihet parasysh se ekonomia e vendit nuk është e shkëputur nga ajo ndërkombëtare dhe se për më tepër në ditët tona marrëdhëniet ndërkombëtare bëhen gjithnjë e më intensive, sidomos me rënien e kufijve ndërmjet gjithnjë e më shumë vëndeve evropiane, drejt të cilave synon dhe Shqipëria.

Sidoqoftë, funksionet dhe detyrat e tij konsistojnë kryesisht në planin zbatues dhe, më pak, në atë vendim-marrës dhe menaxhues të nivelit të lartë, gjë që kushtëzohet nga niveli i këtij arsimimi profesional.

Elementi kyç për arritjen e suksesit në një proces të nxëni, është *motivimi i nxënësve*. Njohja e vazhdueshme e nxënësve me shkallën e përmbushjes së objektivave nga ana e tyre përbën një mekanizëm të fuqishëm motivimi, i cili duhet të shihet me përparësi nga mësuesit.

Një element tjetër që ndihmon suksesin është *integrimi i teorisë me praktikën* e profesionit. Parimi i “të nxënit duke bërë” duhet të gjejë vendin e duhur në procesin e të mësuarit në shkollat profesionale të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.

Mësuesit duhet të përdorin metoda të tilla të të mësuarit që zhvillojnë jo vetëm njohuritë teorike, shkathtësitë dhe shprehitë praktike të nxënësve, por edhe qëndrimet e tyre ndaj jetës, punës dhe shoqërisë në përgjithësi. *Puna në grup* dhe *Puna me projekte* janë dy nga format bazë të organizimit të mësimin (teorik ose praktik) për të zhvilluar *kompetencat kyçe*, të nevojshme për zgjidhjen e problemeve që kanë të bëjnë me veprimtarinë profesionale në veçanti dhe jetën e profesionistit të ardhshëm, në përgjithësi.

Një parim tjetër që duhet respektuar nga mësuesit është fakti që *të nxënit nuk ndodh vetëm në mjediset e shkollës, por edhe jashtë tyre*. Dhënia e detyrave dhe puna kërkimore e pavarur e nxënësve ka një ndikim të dukshëm në formimin e tyre si profesionistë të ardhshëm të drejtimit profesional “Pyje”.

VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.

Vlerësimi vjetor i nxënësve në lëndët teorike profesionale dhe modulet e praktikave profesionale bëhet nga vetë mësuesit përkatës, me metoda dhe instrumente vlerësimi të përgatitura ose përzgjedhura nga vetë ata. Vlerësimi i nxënësve të bëhet me nota (4-10) si për lëndët teorike, ashtu edhe për modulet praktike, si gjatë vitit, ashtu edhe në provimet përfundimtare.

Në përfundim të klasës së njëmbëdhjetë, nxënësi i arsimuar në drejtimin profesional “Pyje”, niveli II i KSHK, i nënshtrohet provimeve të mëposhtme:

- a) Provimi i teorisë profesionale të integruar;
- b) Provimi i praktikës profesionale të integruar;

Në këto provime ata vlerësohen për shkallën e përvetësimit të kompetencave profesionale (njohurive, shprehive, vlerave dhe qëndrimeve), të nevojshme për të punuar në veprimtari të ndryshme profesionale që operojnë në fushën e pyjeve.

VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Pyje”, niveli II i KSHK

Me përfundimin e suksesshëm të arsimit profesional në drejtimin mësimor “Pyje”, niveli II i KSHK (2 vjeçar), shkolla profesionale e pajis nxënësin me Certifikatën profesionale të nivelit dhe Suplementin përkatës për këtë drejtim profesional, të cilat njihen në territorin e Republikës së Shqipërisë. Sipas modelit të miratuar nga MFE, këto dëshmi përmbajnë:

- a) Të dhënat për nxënësin, shkollën, vitin e përfundimit, kualifikimin e fituar etj.
- b) Të dhëna për rezultatet e arritura nga nxënësi:
 - rezultatet në lëndët e përgjithshme, lëndët profesionale dhe modulet profesionale, për çdo vit shkollor;
 - rezultatet e dy provimeve përfundimtare të Nivelit II të KSHK.

VII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

1. Lënda “Vizatim teknik” (L-01-136-23). Kl. 10 – 36 orë

- Synimet e lëndës “Vizatim teknik”, kl. 10

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Vizatim teknik.”, klasa 10, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë rëndësinë dhe qëllimin e vizatimit teknik.
- Të përzgjedhin dhe përdorin pajisjet për skicat dhe vizatimet teknike të thjeshta.
- Të kryejnë vizatime të thjeshta me dorë të lirë.
- Të vizatojnë detale të ndryshme duke vendosur përmasat.
- Të vizatojnë skicat e modeleve dhe të lexojnë ato.
- Të vizatojnë projeksione ortogonale dhe aksonometrike të trupave gjeometrikë.
- Të vizatojnë hapjen e sipërfaqeve të trupave gjeometrike .
- Të vizatojnë planin e përgjithshëm të një zone apo mjedisi me objekte me një nga programet bazë të kopjuterit për skica dhe vizatime.
- Të listojë mjetet e vizatimit teknik;
- Të përshkruajë përdorimet e mjeteve të vizatimit;
- Të tregojë mënyrat e vendosjes së përmasave në objekte të ndryshme;
- Të përshkruajë shkallët e vizatimit në planimetri të sipërfaqeve dhe objekteve të thjeshta;
- Të interpretojë skicat me përmasat e tyre;
- Të përshkruajë projeksionet ortogonale dhe aksonometrike të trupave të rregullt gjeometrikë;
- Të përshkruaj një nga programet bazë të vizatimit me kompjuter

- Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Vizatim teknik”, kl. 10 - 36 orë

Tema 1	Vizatimi teknik, mjetet dhe fushat e tij të përdorimit	5 orë
Tema 2	Vizatimi i vijave, figurave dhe shkrimi teknik	5 orë
Tema 3	Paraqitja e trupat kryesore gjeometrike, vendosja e përmasave	6 orë
Tema 4	Projeksionet ortogonale	5 orë
Tema 5	Paraqitja aksonometrike i disa trupave të rregullt gjeometrikë	5 orë
Tema 6	Skicat, planet dhe hartat dhe leximi i përgjithshëm i tyre	5 orë
Tema 7	Vizatime të skicave me programe bazë në kompjuter,	5 orë

2. Lënda “Botanikë pyjore” (L-25-616-23), Kl. 10 - 72 orë

- Synimet e lëndës “Botanikë pyjore”, kl. 10

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Botanikë pyjore” kl. 10, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë objektin e lëndës;
- Të përshkruajnë qelizën bimore, elementet përbërës dhe funksionet kryesore.
- Të shpjegojnë procesin e fotosintezës dhe frymëmarrjes tek bimët;
- Të përshkruajnë indet kryesore dhe funksionet e tyre në jetën e bimëve të larta;
- Të përshkruajnë funksionet e rrënjës, kërcellit, gjethes, lules, frutit dhe farës; format kryesore dhe ndërtimin e tyre;

- Të përshkruajnë fazat fenologjike të bimëve dhe rëndësinë praktike të njohjes së tyre tek drurët pyjor kryesorë;
- Të përshkruajnë organet e riprodhimit (lulet, frutat dhe farat) në disa nga bimët e ulëta dhe të larta të botës bimore që formojnë grumbuj pyjor në vendin tonë;
- Të përshkruajnë karakteristikat morfologjike të drurëve dhe shkurreve pyjore më të përhapura në pyjet e vendit tonë;
- Të përshkruajnë kërkesat ekologjike të disa llojeve pyjore kryesore për t'u zhvilluar në një mjedis të caktuar ekologjik;
- Të përshkruajnë llojet e drurëve me rritje të shpejtë dhe që kanë vlera për mbrojtje të tokës nga gërryerjet, vlera industriale, për prodhim bioenergjie dhe sekuestrim karboni.

• **Përmbajtje e përgjithshme e lëndës “Botanikë pyjore” Kl.10 – 72 orë.**

Tema 1	Objekti i botanikës, disa nga ndarjet e saj	4 orë
Tema 2	Qeliza bimore, elementet përbërës funksionet dhe ndarja e saj.	4 orë
Tema 3	Indet bimore, ndërtimi dhe klasifikimi tyre tek llojet pyjore	5 orë
Tema 4	Morfologjia, funksionet dhe përshtatja e rrënjës tek disa lloje pyjore.	6 orë
Tema 5	Morfologjia, funksionet dhe rritja e kërcellit tek bimët e larta.	6 orë
Tema 6	Morfologjia, funksionet dhe zhvillimi i sytheve dhe gjethes tek halorët dhe fletoret.	5 orë
Tema 7	Morfologjia funksionet dhe zhvillimi i lules në bimët e larta.	5 orë
Tema 8	Pjalmimi dhe pllenimi natyral në bimët e larta.	4 orë
Tema 9	Riprodhimi seksual, frutat dhe fara në drurët pyjor kryesor	5 orë
Tema 10	Riprodhimi vegjetativ, kalemata, shpatullat, rizomat, etj. në drurët pyjor	6 orë
Tema 11	Prodhimi dhe këmbimit lëndëve ushqyqse; fotosinteza dhe frymëmarrja tek drurët pyjor	5 orë
Tema 12	Fenologjia, rëndësia e njohjes fazave fenologjike tek drurët pyjor	6 orë
Tema 13	Bimësia pyjore dhe faktorët ekologjik kryesorë që përcaktojnë shpërndarjen dhe rritjen e tyre.	5 orë
Tema 14	Karakteristikat kryesore dhe shumimi i disa llojeve me rritje të shpejtë që shëërbejnë për mbrojtjen e tokës nga gërryerjet dhe prodhim biomase.	6 orë

3. Lënda “Pedologji pyjore”(L-25-138-09), Kl. 10 - 36 orë

• **Synimet e lëndës “Pedologji pyjore”, kl. 10.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës **“Pedologji pyjore”, klasa 10**, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë objektin e lëndës ”Pedologji pyjore”.
- Të përshkruajnë përbërjen kimike të tokës.
- Të shpjegojnë faktorët që formojnë tokën.
- Të interpretojnë rezultatet e analizës tektonike.
- Të përshkruajnë formën e bimësisë në tokë.
- Të përshkruajnë format e ujit në tokë.
- Të argumentojnë përbërjen e ajrit në tokë.
- Të përshkruajnë cilësitë e tokës.
- Të paraqesin masat për përmirësimin e tokës.

- Të përshkruajnë reaksionet në tokë.
- Të përshkruajnë nevojat e bimëve për NPK.
- Të përshkruajnë plehërat minerale.
- Të përshkruajnë cilësitë fizike-mekanike të tokës.
- Të përshkruajnë morfologjinë e tokës.
- Të kryejnë hapjen e profilit.
- Të klasifikojnë tokat e Shqipërisë.
- Të paraqesin shtrirjen e tokave në vendin tonë.
- Të përshkruajnë llojet e tokave në vendin tonë.
- Të përshkruajnë kushtet e formimit të tokave në vendin tonë

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Pedologji pyjore”, kl 10 - 36 orë**

Tema 1	Toka si vendndodhje e bimësisë, përbërja mineralogjike e tokës	2 orë
Tema 2	Proceset e shndërrimit të mineraleve e shkëmbinjëve, formacionet e shkriфта	3 orë
Tema 3	Formimi i tokës. Roli i shkëmbit amnor, klimës, bimëve, relievit, veprimtaria e njeriut.	3 orë
Tema 4	Tekstura dhe struktura e tokës, gjeneza elementare. Faktorët e prishjes dhe ripërtëritjes së tokës.	3 orë
Tema 5	Lënda organike dhe shndërrimet e saj.	2 orë
Tema 6	Uji dhe cilësitë ujore të tokës. Rëndësia e ujit, format e ujit në tokë.	3 orë
Tema 7	Ajri në tokë dhe temperatura e ajrit si faktor pedologjik.	2 orë
Tema 8	Cilësitë e tokës lidhur me ushqyerjen e bimës. Përbërja ,aftësitë thithëse të tokës, format e aciditetit.	5 orë
Tema 9	Plehërat minerale, kërkesat bimore për N.P.K	2 orë
Tema 10	Cilësitë fiziko- mekanike të tokës.	2 orë
Tema 11	Morfologjia e tokës, ndërtimi i profilit, studimet fushore.	2 orë
Tema 12	Tokat e Shqipërisë, klasifikimi, zonaliteti i tyre	7 orë

4. Lënda “Shfrytëzim i pyjeve” (L-25-617-23). Kl. 10 – 36 orë

• **Synimet e lëndës “Shfrytëzim i pyjeve”, kl. 10**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Shfrytëzim i pyjeve” klasa 10, nxënësit duhet:

- Të përshkruajë procesin dhe punimet përgatitore për shfrytëzimin e ngastrave pyjore;
- Të përshkruajë mjetet dhe teknikat për rrëzimin e drurëve, asortimin dhe standardet e lëndës drusore;
- Të përshkruajë mënyrën e llogaritjes së vëllimit të drurit të rrezuar dhe asortimenteve kryesore të lëndës drusore në pyll dhe marketimin e lëndës në sheshe të depozitimit;
- Të përshkruajë përdorimin e veglave dhe mjeteve të thjeshta të dorës në punimet e shfrytëzimit të pyjeve;
- Të shpjegojë ndërtimin dhe funksionin e motosharrave;
- Të përshkruajë transportin e brendshëm të materialit drusor me mjetet dhe mekanizmat përkatës si dhe ngarkimin me krahë të materialeve drusore.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Shfrytëzim i pyjeve”, kl 10 - 36 orë**

Tema 1	Shfrytëzimi i pyjeve si një proces silvikulturor për vjeljen e materialit drusor dhe sigurimin e ripërtritjes natyrore	3 orë
Tema 2	Fazat e procesi teknologjik të shfrytëzimit të pyjeve.	5 orë
Tema 3	Punimet përgatitore për shfrytëzimin e ngastrave pyjore, punimet dhe mjetet që përdoren. Organizimi i punës dhe siguri teknike.	4 ore
Tema 4	Mjetet dhe teknikat për rrëzimin e drurëve, asortimin dhe standardet e lëndës drusore.	4 orë
Tema 5	Mjetet të thjeshta të dorës dhe mekanizmat kryesore në punimet e shfrytëzimit të pyjeve	5 orë
Tema 6	Njohuri të përgjithshme për motosharrat.	4 ore
Tema 7	Transporti i brendshëm i materialit drusor, mjetet dhe mekanizmat kryesore.	5 ore
Tema 8	Stivimi, marketimi në pyll, matja dhe ngarkimi dhe transporti tek konsumatori	6 ore

5. Lënda “Dendrologji”, (L-25-140-17), Kl. 10 – 72 orë

• **Synimet e lëndës “Dendrologji”, kl. 10.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Dendrologji”, klasa 10, nxënësit duhet:

- Të shpjegojnë terminologjinë e fjalës Dendrologji.
- Të përcaktojnë objektin dhe rëndësinë e kësaj shkence.
- Të përcaktojnë faktorët ekologjik dhe zonat fitoklimatike
- Të përshkruajnë karakteristikat morfologjike të drurëve dhe shkurreve të bimëve farëzhveshura.
- Të përshkruajnë karakteristikat morfologjike të drurëve dhe shkurreve të bimëve farëveshura.
- Të përcaktojnë zonat fitoklimatike ku rriten dhe zhvillohen drurët dhe shkurret.
- Të shkruajnë dhe të lexojnë emrat shkencorë të drurëve dhe shkurreve.
- Të shpjegojnë kërkesat që kanë llojet pyjore për klimën dhe tokën.
- Të përcaktojnë llojet e bimëve mjeksore e industriale.
- Të përcaktojnë kohën e grumbullimit, mënyrat e ruajtjes dhe manipulimit të prodhimit të bimëve mjekësore dhe industriale.
- Të përcaktojnë vlerat e tyre dhe rëndësinë e bimëve mjekësore dhe industriale.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Dendrologji”, kl 10 - 72 orë**

Tema 1	Objekti dhe rëndësia e dendrologjisë	1 orë
Tema 2	Njohuri për ekologjinë pyjore	2 orë
Tema 3	Bimët pyjore farëzhveshura	14 orë
Tema 4	Bimët pyjore farëveshura.Fam:shelgore,arrose,mështekore	10 orë
Tema 5	Bimët pyjore farëveshura.Fam:ahore,vidhore,trendafilore	15 orë
Tema 6	Bimët pyjore farëveshura.Fam:bishtajore,panjore,blinore	9 orë
Tema 7	Bimët pyjore farëveshura.Fam:ullinjore,dhe të tjera familje	17 ore
Tema 8	Bimet mjeksore e industriale	4 ore

6. Lënda “Sistemime malore” (L-25-141-09) Kl. 10 – 36 orë.

• Synimet e lëndës ”Sistemime malore”, kl. 10 - 36 orë

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Sistemime malore” në kl.10, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë faktorët që ndikojnë në gërryerjen e tokës.
- Të tregojnë faktorët e drejtpërdrejtë me veprim shkatërrues.
- Të shpjegojnë ndikimin e faktorëve klimatikë në dukuritë e degradimit.
- Të klasifikojnë tipet e shkëmbinjëve.
- Të përshkruajnë strukturat e tokës.
- Të tregojnë rolin e faktorit biologjik.
- Të klasifikojnë dukuritë e shkaktuara nga erozioni.
- Të dallojnë erozionin në sipërfaqe nga erozioni linear sipërfaqësor.
- Të shpjegojnë dukuritë e fundosjeve, përmbytjeve dhe rrëshqitjeve të shkëmbinjve
- Të përshkruajnë pjesët morfologjike të përroit.
- Të shpjegojnë funksionin e pellgut ujëmladhës.
- Të vlerësojnë rolin e kanalit të rrjedhjes dhe konusit të grumbullimit.
- Të shpjegojnë ndikimin e nivelit bazë mbi evolucionin e formacioneve torrenciale.
- Të shpjegojnë qëllimin e punimeve hidroteknike të kombinuara me punime silvikulturore.
- Të përshkruajnë pritat malore vijëdrejtë me muraturë llaç- çimento.
- Të përshkruajnë përbërjen e trupit të pritës.
- Të tregojnë rolin e kundrapritës dhe shpërndarësit të energjisë.
- Të shpjegojnë rolin e mureve drejtuese dhe të dhëmbit të fundit.
- Të përshkruajnë mënyrën e piketimit të pritës.
- Të dallojnë pragjet prej guri dhe pritat me gabiona.
- Të ndërtojnë prita me gabiona.
- Të përshkruajnë ndërtimin e fashinave dhe funksionin e tyre.
- Të rendisin masat e mbrojtjes kundër shëmbjeve dhe rrëshqitjeve.
- Të planifikojnë organizimin e punimeve në sistemimet malore.

• Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Sistemime malore”, kl. 10 -36 orë

Tema 1	Faktorët që ndikojnë në gryerjen e tokës	5 orë
Tema 2	Format e ndryshme të degradimit të tokës.	5 orë
Tema 3	Rrjedhjet ujore të rrëmbyeshme, pjesët morfologjike	6 orë
Tema 4	Masat mbrojtëse nga gryerjet	14 orë
Tema 5	Masat kundër shëmbjeve dhe rrëshqitjeve	2 orë
Tema 6	Organizimi i punimeve në sistemimet malore.	4 orë

7. Lënda “Fidanishte pyjore”, (L-25-142-09) Kl. 10 - 72 orë.

• Synimet e lëndës “Fidanishte pyjore”, kl. 10.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Fidanishte pyjore”, kl 10, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë riprodhimin e bimëve.
- Të përshkruajnë klimën e vendit tonë.
- Të përshkruajnë zonat bimore të vendit tonë.
- Të përshkruajnë grumbujt farorë.
- Të shpjegojnë fenomenin e periodicitetit.

- Të zgjedhin kohën e përshtatshme për mbledhjen e farërave të pjekura.
- Të rendisin hapat e punët për mbledhjen e farërave.
- Të përcaktojnë treguesit cilësorë të farës.
- Të shpjegojnë vlerën kulturore të farës.
- Të shpjegojnë shpejtimin e mbirjes së farërave.
- Të përcaktojnë kriteret e zgjedhjes së vendit për fidanishte.
- Të zbatojnë mbjelljet e farërave në fidanishte.
- Të llogarisin normën e mbjelljes së farës.
- Të përshkruajnë shërbimet pas mbjelljes së farës.
- Të shpjegojnë shpërnguljen e fidanave.
- Të përshkruajnë prodhimin e fidanave me kalem.
- Të zbatojnë standardet e prodhimit të fidanave.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Fidanishtet pyjore”, kl 10 - 72 orë**

Tema 1	Pylli si burim i prodhimit të lëndës së drurit	7 orë
Tema 2	Klasifikimi dhe zgjedhja e drurëve	7 orë
Tema 3	Klasifikimi dhe zgjedhja e grumbujve farorë	7 orë
Tema 4	Treguesit cilësorë e sasiorë të farërave	10 orë
Tema 5	Veçoritë e mbjelles së farërave	5 orë
Tema 6	Veçoritë e përgjithshme të fidanishteve pyjore	3 orë
Tema 7	Kriteret dhe procedurat e mbjelljes së farërave në fidanishte.	28 orë
Tema 8	Prodhimi i fidaneve me kalem.	3 orë
Tema 9	Standardet e prodhimit të fidaneve.	2 orë

8. Lënda ”Mbarështimi i faunës pyjore”, (L-25-618-23), Kl. 11-34 orë

• **Synimet e lëndës ”Mbarështimi i faunës pyjore”, kl. 11**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Mbarështimi i faunës pyjore”, kl. 11 nxënësit duhet:

- Të përshkruajë veçoritë biologjike të kafshëve dhe shpendëve të egër;
- Të përshkruajë rëndësinë e shtimit artificial të faunës;
- Të listojë speciet në rrezik zhdukje të faunës;
- Të përshkruajë rregullat dhe mënyrat kryesore të ushtrimit të gjuetisë, kalendarin e gjuetisë dhe normat e lejuara të gjahut të vrarë, sipas specieve;
- Të përshkruajë punimet e inventarizimit të faunës në pyll;
- Të përshkruajë llojet e strehimit të faunës në rezervate dhe mjedise të hapura pyjore për jetesë dhe ripopullim;
- Të përshkruajë llojet e kurtheve, leqeve, qarqeve, kafazeve dhe pengesave të tjera artificiale dhe natyrore në pyje.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës ”Mbarështimi i faunës pyjore”, kl. 11-34 orë**

Tema 1	Objekti dhe qellimi mbarështimit të faunës pyjore	3 orë
Tema 2	Njohuri të përgjithshme për shpendët dhe kafshët e pyllit.	9 orë
Tema 3	Ligji për mbrojtjen e faunes dhe llojet në rrezik zhdukje	5 orë
Tema 4	Rregullat dhe mënyrat kryesore të inventarizimit të gjahut dhe të	5 orë

	ushtrimit të gjuetisë.	
Tema 5	Punimet kryesore për përkujdesjen dhe shtimin e gjahut në pyll; strehimi, ushqimi, heqja e pengesave, leqeve, etj.	7 orë
Tema 6	Ligji dhe aktet nënligjore për ushtrimin e gjuetisë. Kalendari dhe sasitë e lejuara të gjahut sipas llojeve	5 orë

9. Lënda “Produkte jo drusore”, (L-25-619-23), Kl. 11 - 34 orë.

Synimet e lëndës “Produkte jo drusore”, kl. 11.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Produkte jo drusore” në kl. 11, nxënësi duhet:

- Të përshkruajë llojet e produkteve pyjore jo drusore në pyje dhe kullota;
- Të përshkruajë teknikat e mbledhjes dhe mënyrën e transportimit nga vendmbledhja në pikën e përpunimit;
- Të përshkruajë mjetet kryesore dhe teknikat e tharjes së produkteve pyjore jo drusore;
- Të shpjegojë teknikat e përpunimit të produkteve pyjore jo drusore kryesore;
- Të përshkruajë standardet kryesore në ambalazhimin, paketimin dhe etiketimin e produkteve pyjore jo drusore;
- Të listojë teknikat e krasitjes së shelgjishteve, të mersinës apo bimëve të tjera që grumbullohen si degë të gjelbra.

• Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Produkte jo drusore”, kl. 11 -34 orë

Tema 1	Rëndësia e produkteve jo drusore, llojet dhe klasifikimi i tyre	4 orë
Tema 2	Bimët mjekësore, periudha, organet që vilen, mjetet dhe teknika e vjeljes tyre.	6 orë
Tema 3	Përpunimi fillestar i bimëve mjekësore dhe produkteve të tjera, tharja në paisjet e thjeshta dhe seleksionimi i tyre në pikat e grumbullimit	6 orë
Tema 4	Ligji dhe dipozitat nën ligjore për mbrojtjen e bimëve mjekësore etrovajore dhe tanifere natyrore.	4 orë
Tema 5	Llojet e florës: mjekësore, etrovajore tanifere natyrore në rrezik zhdukje	4 orë
Tema 6	Standardet, paketimi, etiketimi dhe ambalazhimi i bimëve mjekësore, etrovajore dhe tanifere.	4 orë
Tema 7	Shelgjishtet, llojet kryesore, trajtimi i tyre për thupër.	3 orë
Tema 8	Shkurret e gjelbra (mare, mersina, qelbesi, etj), krasitja e degeve dhe teknika grumbullimit tyre	3 orë

10. Lënda “Punime ndërtimore në pyje”, (L-25-620-23), Kl. 11 - 34 orë.

Synimet e lëndës “Punime ndërtimore në pyje“, kl. 11

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Punime ndërtimore në pyje“, kl. 11, nxënësit duhet:

- Të përshkruajë llojet e drurëve që përdoren për ndërtimin e gardheve dhe teknikat e ndërtimit të tyre;
- Të listojë llojet e punimeve hidroteknike në sistemimin e përrrenjve malorë;

- Të përshkruajë teknikën e ndërtimit të pritave të thata, të pritave me llaç çimento dhe me kosha gabion;
- Të listojë llojet dhe markat kryesore të llaçeve dhe betoneve;
- Të përshkruajë përmasat dhe teknikat e ndërtimit të rrugëve të kafshëve, të traktorëve dhe të rrugëve autopajore me krahë;
- Të përshkruajë llojet e kalldrëmit dhe teknikat e ndërtimit të tyre;
- Të përshkruajë skelat e përhershme dhe provizore prej druri dhe përmasat e ndërtimit të tyre për të kryer punime ndërtimore në pyje.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Punime ndërtimore në pyje”, Kl. 11 - 34 orë**

Tema 1	Punimet në pyje, në shërbim të mbrojtjes tokës dhe mjedisit. Gardhet e gjalla, llojet dhe teknikat që përdoren.	5 orë
Tema 2	Pritat malore me murë të thatë, me llaç-çimento dhe kosha gabion.	6 orë
Tema 3	Punimet në pyje, në shërbim të shfrytëzimit dhe sigurimit të ripërtitjes natyrore.	6 orë
Tema 4	Ndërtim i rrugëve të kafshëve dhe lëvizjes së mjeteve të tjera në ngastrat pyjore	5 orë
Tema 5	Ndërtimi i suprestruktures së rrugëve autopajore (kalldrem, kanale dhe puseta)	6 orë
Tema 6	Sistemimi, ndërtimi i shesheve të depozitimit të lëndës drusore dhe skelave në pyllë	6 orë

11. Lënda “Silvikulturë” (L-25-146-17) Kl. 11-68 orë

• **Synimet e lëndës “Silvikulturë”, kl. 11**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Silvikulturë”, kl. 11, nxënësit duhet :

- Të tregojnë se cili është objekti dhe qëllimi i shkencës së silvikulturës, si dhe rëndësinë e saj si degë prodhimi.
- Të tregojnë se silvikultura nuk ka lindur e shkëputur nga shkencat e tjera pyjore dhe nuk zhvillohet e shkëputur prej tyre.
- Të përcaktojnë elementët përbërës të pyllit dhe ndikimin reciprok ndërmjet tyre.
- Të dallojnë ndryshimet morfologjike dhe fiziologjike ndërmjet drurëve të rritur në pyll dhe atyre të vetmuar.
- Të përcaktojnë katet e bimësisë së pyllit, karakteristikat e drunishtes dhe rolin parësor të saj në jetën e pyllit.
- Të klasifikojnë grumbujt pyjorë mbi bazën e origjinës dhe prejardhjes .
- Të përcaktojnë karakteristikat e kateve të tjera si të nëndrunishtes, filizërisë e shtresës barishtore.
- Të përcaktojnë faktorët ekologjik.
- Të shpjegojnë rolin e dritës, nxehtësisë, lagështisë në jetën e pyllit.
- Të klasifikojnë drurët sipas kërkesave që kanë për dritë, nxehtësi dhe lagështi.
- Të shpjegojnë ndikimin e pyllit me karakteristikat e tij në intensitetin e dritës, nxehtësisë dhe lagështisë në mbrendësi të pyllit.
- Të shpjegojnë ndikimin e tokës në jetën e drurëve të pyllit.
- Të përcaktojnë elementët e faktorit biotik.
- Të përcaktojnë llojet e ripërtitjes së pyllit.

- Të përcaktojnë formacionet pyjore kryesore në vendin tonë

- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës "Silvikulturë", kl. 11 - 68 orë**

Tema 1	Silvobiologjia	3 orë
Tema 2	Njohuri të përgjithshme mbi pyllin	5 orë
Tema 3	Drunishtja, karakteristikat e saj	11 orë
Tema 4	N/drunishtja, filizëria dhe shtesa barishtore	5 orë
Tema 5	Raportet ndërmjet pyllit dhe mjedisit rrethues	2 orë
Tema 6	Raportet ndërmjet pyllit dhe faktorit klimatik	17 orë
Tema 7	Raportet ndërmjet pyllit dhe faktorit toksorë	6 orë
Tema 8	Raportet ndërmjet pyllit dhe faktorit reliev dhe atij biotik	6 orë
Tema 9	Ripërtëritja, rritja dhe zhvillimi i pyllit	8 orë
Tema 10	Shpërndarja e bimësisë pyjore dhe klasifikimi i pyjeve	5 orë

12. Lënda "Dendrometri", (L-25-147-09), Kl. 11 - 68 orë

- **Synimet e lëndës "Dendrometri", kl.11**

Në përfundim të trajtimit të lëndës "Dendrometri" në kl. 11, nxënësit duhet :

- Të përcaktojnë karakteristikat dendrometrike të grumbujve pyjorë.
- Të përcaktojnë formën dhe vëllimin e trupit.
- Të tregojnë veglat matëse për matjen e gjatësive, trashësive dhe lartësive.
- Të zbatojnë rregullat e matjes në diametër ,gjatësi dhe lartësi.
- Të përdorin instrumentat matës.
- Të përcaktojnë faktorin e kubimit me metoda të ndryshme.
- Të përcaktojnë koeficientin e formës.
- Të përcaktojnë vëllimin e drurit në këmbë me mënyra të ndryshme.
- Të përcaktojnë diametrin mesatar dhe lartësinë mesatare në mënyra të ndryshme.
- Të përshkruajnë inventarizimin e përgjithshëm dhe të pjesshëm.
- Të zbatojnë metodat e kubimit në grumbuj të ndryshëm pyjorë.
- Të përcaktojnë moshën e drurit dhe të grumbullit.
- Të përcaktojnë pasqyrat e prodhimit në grumbujt pyjorë.
- Të përcaktojnë rritjet në grumbuj pyjorë.

- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës "Dendrometri", Kl. 11- 68 orë**

Tema 1	Objekti dhe zhvillimi i matjes së drurëve	1 orë
Tema 2	Pjesët përbërëse të drurit dhe elementë të tij	2 orë
Tema 3	Instrumentat matës	8 orë
Tema 4	Kubimi i drurit të rrëzuar	12 orë
Tema 5	Kubimi i drurit në këmbë	7 orë
Tema 6	Karakteristikat e grumbujve pyjorë	8 orë
Tema 7	Kubimi i grumbujve pyjorë	11 orë
Tema 8	Inventarizimi i grumbujve pyjorë	10 orë
Tema 9	Studimi i rritjeve në drurët dhe grumbujt e pyjeve	8 orë
Tema 10	Ligjet e rritjeve të drurëve	1 orë

13. Lënda “Mbrojtja e pyjeve“ (L-25-452-17), kl. 11-34 orë

- **Synimet e lëndës “Mbrojtja e pyjeve“, kl.11 -34 orë.**

Në përfundim të lëndës “Mbrojtja e pyjeve“ në kl. 11, nxënësit duhet :

- Të përcaktojnë masat që duhen marrë për të mbrojtur pyjet nga kushtet e këqija stacionale.
- Të përcaktojnë llojet e zjarreve në pyje.
- Të identifikojnë periudhat e rënies së zjarreve.
- Të përcaktojnë masat për parandalimin e zjarreve.
- Të listojnë disa sëmundje të pyjeve.
- Të përshkruajnë dëmin si dhe masat e luftimit.
- Të përshkruajnë insektet dëmtues të halorëve dhe fletorëve.
- Të përshkruajnë insektet dëmtues të fidanishtes.
- Të zbatojnë masat që merren për luftimin e sëmundjeve të pyjeve
- Të zbatojnë metoda të ndryshme për ruajtjen e pyjeve.

- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Mbrojtja e pyjeve”, kl. 11-34 orë**

Tema 1	Objekti dhe rëndësia e mbrojtjes së pyjeve .	1 orë
Tema 2	Mbrojtja e pyjeve nga dëmtimet që shkaktjnë kushtet e këqija stacionale të klimës dhe të tokës	2 orë
Tema 3	Zjarret në pyje, llojet, masat për parandalimin e tyre .	2 orë
Tema 4	Njohuri mbi sëmundjet në pyje. Fitopatologjia pyjore	14 orë
Tema 5	Entomologjia pyjore. Dëmtuesit primarë dhe sekondare të pyjeve	12 orë
Tema 6	Metodat e mbrojtjes së pyjeve	3 orë

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar

1. Moduli “Proceset e punës në fidanishte”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

<i>PERSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kodi	PROCESET E PUNËS NË FIDANISHTE	M-25-347-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer procese pune në fidanishte me vegla të thjeshta.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranimit	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi përgatit tokën për mbjelljen e farës. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të interpretojë kriteret e përzgjedhjes së sipërfaqes për pyllëzim- të përzgjedhë parcelën sipas kriterëve të përcaktuara më parë.- të përcaktojë radhën e punës për sistemimin e parcelës (me krah, makineri)- të llogaritë largësitë e gropave- të piketojë vendin e hapjes së gropës sipas largësive të kërkuara- të përcaktojë përmasat e hapjes së gropave- të hapë gropën për mbjelljen e fidanëve pyjorë sipas standardit të kërkuar.- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë përgatitjes së tokës për mbjelljen e farës. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli	
	<p>RN 2 Nxënësi mbjell farën Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të zgjedhë plehun për dherishte- të zgjedhë dheun- të kryejë plehërimin organik sipas sasisë dhe llojit të përcaktuar më parë në bazë të analizave të tokës.	

- të përziejë sasinë së plehut organik me shtresat e fundme të gropës .
- të përzgjedhë qeskat e duhura.
- të bëjë mbushjen e qeskave me dherishte.
- të bëjë mbjelljen e farës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

RN 3 Nxënësi kryen shërbime pas mbjelljes

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë tharjen e barërave
- të kryejë mbulimin e farave
- të ujisë qeskat
- të demonstrojë metoda për mbrojtjen e farave nga brejtësit
- të kryejë spërkatjen e bimëve për t'i mbrojtur nga sëmundjet
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë kryerjes së shërbimeve pas mbjelljes.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

RN 4 Nxënësi kryen shërbime të tjera pas mbjelljes së farërave

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të mbulojë bimët për t'i mbrojtur nga ngricat.
- të ujitë bimët
- të kryejë thyerjen e kores së tokës.
- të kryejë shkruftimin e tokës.
- të kryejë rrallimin e bimëve.
- të spërkatë bimët
- të formojë kurorën
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë kryerjes së shërbimeve të tjera pas mbjelljes

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesionalë në parcelën pranë shkollës, në ferma bujqësore.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të proceseve të punës në fidanishte. Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për mbjelljen e farave në fidanishte fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur.
- Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës në fidanishte. Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës në fidanishte.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e

kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Parcelë për kryerjen e praktikës
- Vegla të thjeshta të dorës si: kazma, bel, shat, çfurçe, krehëra etj
- Tezga.
- Karroca dore.
- Uniforma e punës
- Katalogje
- Manuale bujqësore e blegtorale

2. Moduli “Punime në pyllëzimet artificiale”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

<i>PERSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kodi	PUNIME NË PYLLËZIMET ARTIFICIALE	M-25-348-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer procese pune në pyllëzimet artificiale.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi përmirëson tokën për pyllëzime. <i>Kriteret e vlerësimit:</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të kryejë shkulljen e cungjeve.– të largojë shkurret nga vendi që do pyllëzohet.– të plehërojë tokën sipas sasisë dhe llojit të përcaktuar më parë.– të kryejë gëlqerizimin e tokës për mbjelljen e fidanëve– të punojë tokën sipas teknikave më të përshtatshme– të piketojë vendin e hapjes së gropave sipas largësive të kërkuara– të përcaktojë përmasat e hapjes së gropave– të kryejë hapjen e gropave sipas standardit të kërkuar– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë kryerjes së shërbimeve të tjera pas mbjelljes <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli	
	<p>RN 2 Nxënësi përgatit fidanin për mbjellje <i>Kriteret e vlerësimit:</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të përcaktojë rradhën e punës për mbjelljen e fidanëve.– të përzgjedhë fidanët që do mbillen.– të përzgjedhë veglat e punës.– të kryejë rifreskimin e rrënjëve të fidanëve.– të kryejë balancimin e pjesës mbitokësore.– të kryejë banjëzimin e rrënjëve të fidanëve– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli	

RN 3 Nxënësi mbjell fidana

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë rradhën e punës për mbjelljen e fidanëve.
- të përzgjedhë veglat të punës për mbjelljen e fidanave.
- të transportojë fidanët sipas teknikave të përshtatshme.
- të pozicionojë fidanët brënda në gropë
- të mbjellë fidanët sipas teknikave të përshtatshme.
- të ngjeshë dheun gjatë dhe në përfundim të mbjelljes së fidanit.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë mbjelljes së fidanëve.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

RN 4 Nxënësi kryen shërbime pas mbjelljes.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë ujitjen e bimëve të mbjella.
- të kryejë cungimin e fidanëve.
- të kryejë tëharrjen e barërave nën kurorë.
- të zëvendësojë bimët e pazëna.
- të punojë tokën.
- të prashitë tokën
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë shërbimeve pas mbjelljes së fidanëve.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikat profesionale në parcelën pranë shkollës, në fermë, në territorin jashtë shkollës ku mund të hapet një profil toke.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të punimeve për pyllëzime artificiale
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për pyllëzime artificiale fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për pyllëzime artificiale
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për pyllëzime artificiale.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënësve.

**Kushtet e
e domosdoshme
për realizimin e
modulit**

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedise të praktikës për pyllëzime artificiale
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për pyllëzime artificiale.
 - Fidane të ndryshme
 - Katalogje e manual
-

3. Moduli “Mbledhja e llojeve pyjore”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	MBLEDHJA E LLOJEVE PYJORE	M-25-349-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer një përcaktim të saktë të llojeve pyjore dhe për të bërë mbledhjen e tyre.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi mbledh lloje pyjore në zonën e dafinës (Lauretum) Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të identifikojë terrenin– të përcaktojë rradhën e punëve për mbledhjen e llojeve pyjore në zonën e dafinës.– të nxjerrë të dhëna nga harta për përcaktimin e tipit të tokës– të vrojtojë dhe të evidentojë karakteristikat morfologjike të specieve të mbledhura.– të vendosë bimët në letër thithëse për t’i tharë ato.– të ngjitë bimët në fletoren herbare.– të emërtojë bimët me emrin e familjes, të species dhe të vendit ku është mbledhur– të kryejë pyllëzime artificiale– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë kryerjes së punimeve për mbledhjen e bimëve në zonën e dafinës. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli <p>RN 2 Nxënësi mbledh lloje pyjore në zonën e gështenjës (Castanetum) Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të identifikojë terrenin– të përcaktojë rradhën e punëve për mbledhjen e llojeve pyjore në zonën e gështenjës– të nxjerrë të dhëna nga harta për përcaktimin e tipit të tokës	

- të vrojtojë dhe të evidentojë karakteristikat morfologjike të specieve të mbledhura.
- të vendosë bimët në letër thithëse për t'i tharë ato.
- të ngjitë bimët në fletoren herbare.
- të emërtojë bimët me emrin e familjes, të species dhe të vendit ku është mbledhur
- të kryejë pyllëzime artificiale
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë kryerjes së punimeve për mbledhjen e bimëve në zonën e gështenjës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 3 Nxënësi mbledh lloje pyjore në zonën e Ahut (Fagetum)

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të identifikojë terrenin
- të përcaktojë rradhën e punëve për mbledhjen e llojeve pyjore në zonën e ahut
- të nxjerrë të dhëna nga harta për përcaktimin e tipit të tokës
- të vrojtojë dhe të evidentojë karakteristikat morfologjike të specieve të mbledhura.
- të vendosë bimët në letër thithëse për t'i tharë ato.
- të ngjitë bimët në fletoren herbare.
- të emërtojë bimët me emrin e familjes, të species dhe të vendit ku është mbledhur
- të kryejë pyllëzime artificiale
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë kryerjes së punimeve për mbledhjen e bimëve në zonën e ahut

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi mbledh lloje pyjore në zonën e Hormoqit (Picetum)

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të identifikojë terrenin
- të përcaktojë rradhën e punëve për mbledhjen e llojeve pyjore në zonën e hormoqit
- të nxjerrë të dhëna nga harta për përcaktimin e tipit të tokës
- të vrojtojë dhe të evidentojë karakteristikat morfologjike të specieve të mbledhura.
- të vendosë bimët në letër thithëse për t'i tharë ato.
- të ngjitë bimët në fletoren herbare.
- të emërtojë bimët me emrin e familjes, të species dhe të vendit ku është mbledhur
- të kryejë pyllëzime artificiale
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë kryerjes së punimeve për mbledhjen e bimëve në zonën

e hormoqit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesional në zonë pyjore.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të mbledhjes së llojeve pyjore në zona të ndryshme pyjore të vendit. Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për pyllëzime artificiale fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për mbledhjen e llojeve të ndryshme pyjore në zona pyjore.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për mbledhjen e llojeve të ndryshme pyjore në zona pyjore.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të nxënësit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedise të praktikës për mbledhjen e llojeve të ndryshme pyjore në zona pyjore.
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për mbledhjen e llojeve të ndryshme pyjore në zona pyjore.
 - Udhëzues, katalogë, manuale, etj.
-

4. Moduli “Mbrojtja e pyjeve dhe e drurëve”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	MBROJTJA E PYJEVE DHE E DRURËVE	M-25-350-20
Qëllimi i modulit	Një modul praktik që i aftëson nxënësit për të mbrojtur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar arsimin e detyruar.	
Rezultatet e te nxëniet (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi kryen procese pune për luftimin e dëmtuesve dhe sëmundjeve në pyje. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të identifikojë llojet e insekteve të dëmshme të pyllit– të përcaktojë llojet e sëmundjeve që shfaqin drurët pyjorë– të përcaktojë grumbullin pyjor.– të përcaktojë drurët e prekur nga dëmtuesit dhe sëmundjet.– të përcaktojë mënyrën (kimike, mekanike, biologjike etj.) të luftimit të insekteve dhe sëmundjeve.– të përzgjedhë mjetet e nevojshme dhe insekticidet përkatëse.– të përgatitë mjetet që duhen për punë (pompë spërkatëse, pluhurosëse)– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë proceseve të punës për luftimin e dëmtuesve dhe sëmundjeve në pyje. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi kryen luftimin mekanik të dëmtuesve dhe sëmundjeve të pyjeve. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të caktojë operacionet që do kryhen gjatë luftimit mekanik– të presë degët e prekura nga sëmundjet.– të grumbullojë degët e prera.– të grumbullojë me dorë dhe të asgjesojë insektet e rritur.– të djegë insektet.– të heqë plagët kanceroze deri në pjesën e shëndoshë.	

- të dezinfektojë plagët.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë luftimit mekanik të dëmtuesve.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 3 Nxënësi kryen luftimin kimik të dëmtuesve dhe sëmundjeve në pyje

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë ushqime të helmuara për insekte.
- të përgatitë preparate të domosdoshme që do përdoren.
- të përcaktojë mënyrën e përdorimit.(spërkatje , pluhurosje,tymosje)
- të përcaktojë përqëndrimin
- të përcaktojë normën e përdorimit.
- të përgatitë mjetet për spërkatje.
- të kryejë spërkatjet.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë luftimit kimik të sëmundjeve

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi kryen ruajtjen e drurit të rrëzuar me metodën e zhytjes në ujë

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatisë rezervuarin.
- të pastrojë rezervuarin nga lëvoret e drurit.
- të mbushë rezervuarin me trupa me anë të vinçit urë dhe cap.
- të mbushë me ujë rezervuarin pas vendosjes së trupave.
- të përgatitë mbulesën.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë përgatitjes së basenit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 5 Nxënësi ruan drurin e rrëzuar me metoda kimike.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të zgjedhë metodën më të efektshme për ruajtjen e drurit.
- të përcaktojë lëndët helmuese që do përdoren për insektet dhe kërpudhat sipas standardeve të caktuara më parë.
- të përcaktojë dozat e nevojshme.
- të bëjë përgatitjen e solucionit.
- të bëjë spërkatjen e drurëve.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë përdorimit të substancave kimike

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikat profesionale në zonë pyjore dhe në sheshe depozitimi.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të për të mbrojtur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të mbrojtur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të mbrojtur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për të mbrojtur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedise të praktikës për të ruajtur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për të ruajtur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
 - Preparate dhe solucione kimike për mbrojtjen e drurëve.
 - Manuale, udhëzues, etj.
-

5. Moduli “Punimet përgatitore për shfrytëzimin e pyjeve ”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	PUNIMET PËRGATITORE PËR SHFRYTEZIMIN E PYJEVE	M-25-351-20
------------------	--	--------------------

Qëllimi i modul Një modul që aftëson nxënësit për të kryer procese pune përgatitore për shfrytëzimin pyjor

Kohëzgjatja e modulit 36 orë mësimore

Niveli i parapëlqyer për pranim Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar

Rezultatet e të nxënësit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	RN1	Nxënësi përgatit vendin e punës për rrëzimin e drurit. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none">- të analizojë parcelën ose nënparcelën.- të vlerësojë materialin e damkosur në terren.- të parashikojë lëvizjet e materialit drusor në parcelë.- të përcaktojë rradhën e shfrytëzimit të materialit.- të interpretojë skemën teknologjike të shfrytëzimit.- të pastrojë vendin e afrimit të materialit që do pritet.- të heqë gurët e lëvizshëm dhe degët mbi sipërfaqe në drejtim të rrëzimit.- të përzgjedhë mjetet e punës për rrëzimin e drurëve.- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë lëvizjes në parcelë Instrumentet e vlerësimit: <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.
	RN 2	Nxënësi përgatit drurin për rrëzim Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none">- të verifikojë damkën.- të përcaktojë drejtimin e rrëzimit.- të shënojë bazën e kllapës (vija horizontale e kllapës)- të përcaktojë hapësirën e kllapës.- të përcaktojë prerjen e rrëzimit(ana e kundërt e kllapës)- të përcaktojë zonën e ndërmjetme (zona e sigurisë)- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë përgatitjes së drurit për rrëzim. Instrumentet e vlerësimit: <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 3 Nxënësi rrëzon drurin me sharra dhe sëpata.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përzgjedhë dhe përgatitë sharrën dhe sëpatën për punë
- të përzgjedhë pykat, maj, capinën.
- të presë me sharrë bazën e kllapës.
- të presë me sopatë hapësirën e kllapës.
- të presë pjerrët me kënde më të mëdha se 40 gradë.
- të respektojë prerjen e brinjës me dy rrafsh pingule me drejtimin e rrëzimit.
- të bëjë prerjen e rrëzimit.
- të vendosë pykat.
- të rrëzojë drurin.
- të zbatojë rregullat e sigurisë gjatë rrëzimit të drurit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi pastron degët nga trungu

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të stabilizojë drurin e rrëzuar.
- të vendosë drurin e rrëzuar në pozicionin për prerje.
- të presë me sopatë degët rrafsh me trungun.
- të rrotullojë drurin me capinë 180 gradë.
- të presë degët e pjesës së poshtme të trungut.
- të presë nyjet e trungut.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë pastrimit të degëve.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 5 Nxënësi pastron parcelën

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë mjetet për pastrim.
- të mbledhë mbeturinat natyrale dhe artificiale.
- të grumbullojë mbeturinat në togje ose gropa.
- të grumbullojë mbeturinat në breza sipas izohipseve.
- të shpërndajë mbeturinat në vendet e pjerrëta.
- të djegë mbeturinat në muajt shtator –mars.
- të nxjerrë mbeturinat jashtë parcelës.
- të pastrojë veglat e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë pastrimit të parcelës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

**Udhëzime për
zbatimin e modulit
dhe për vlerësimin**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikën profesionale në parcelën pranë shkollës ose në pyll.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e

e nxënësve.

mundur demonstrimet konkrete të punimeve përgatitore për shfrytëzimin e pyjeve .

- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete punësh përgatitore për shfrytëzimin e pyjeve fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për punime përgatitore për shfrytëzimin e pyjeve .
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës përgatitore për shfrytëzimin e pyjeve .
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedise të praktikës për punime përgatitore për shfrytëzimin e pyjeve .
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për punime përgatitore për shfrytëzimin e pyjeve .
 - Katalogje e manuale
-

6. Moduli “Proceset e matjeve të ndryshme në pyje”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	PROCESET E MATJEVE TE NDRYSHME NE PYJE	M-25-352-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer matje të drurëve për inventarizimin e grumbullit pyjor.	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi zgjedh grumbullin pyjor që do inventarizojë. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të zgjedhë drurët që do bëjë matjet.– të zbatojë rregullat e matjes së drurëve.– të zgjedhë instrumentat që i duhen për të bërë matjet.– të përgatitë instrumentat për punë.– të shënojë të dhënat në fletore.– të llogaritë saktë sasinë e lëndës drusore– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit . <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi kryen matje me metrin shirit prej çeliku për matjen e drurit të rrëzuar . Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të zgjedhë metrin shirit që do të përdorë.– të matë saktë me metër shirit në dru .– të zbatojë rregullat e matjes duke shmangur gabimet– të shënojë të gjitha të dhënat në fletore– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit . <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	

RN 3 Nxënësi kryen matjen e diametrit të drurit me diametër-matës.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të caktojë drurët të cilët do të maten.
- të caktojë llojin e diametër-matësit që do të përdorë.
- të zbatojë rregullat e matjes së drurit me diametër-matës.
- të kryejë matje të sakta të diametrit.
- të përdorë tabelat për hedhjen e të dhënave.
- të hedhë të dhënat në tabelat përkatëse
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit .

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi kryen matje të lartësisë së drurit me hypsometër revolver (blumeleiss)

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë drurët që do t'u matet lartësia.
- të vendosë stadien rrëzë drurit.
- të përcaktojë largësinë nga vrojtuesi deri tek druri.
- të përcaktojë pjerrësinë e sipërfaqes së parcelës.
- të realizojë matjet e sakta të lartësisë së drurit.
- të vendosë rezultatet e matjeve në tabelat përkatëse.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit .

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 5 Nxënësi stivos drutë e zjarrit për kubimin e tyre.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të stivojë drurët e zjarrit sipas një figure të rregullt gjeometrike.
- të matë saktë drurët me boshllëqe.
- të matë saktë drurët pa boshllëqe.
- të përcaktojë faktorët e kubimit sipas metodës së diagonaleve, eksilometrike dhe hidrostatike.
- të shënojë të dhëna të matjeve në fletore.
- të llogaritë saktë stivën e materialit në metër kub dhe mst.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit .

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesionalë në zonë pyjore dhe në sheshe depozitimi.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e

e nxënësve.

mundur demonstrimet konkrete për të matur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.

- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të matur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të matur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për të matur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedise të praktikës për të matur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për të matur drurët në pyll si dhe drurin e prerë dhe të depozituar në sheshe depozitimi.
 - Udhëzues, katalogë, manuale.
-

7. Moduli “Ndërtim gardhesh dhe gabionesh në sistemime malore”

Drejtimi: Pyje

Niveli: II i KSHK

Klasa: 11

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	NDERTIME GARDHESH DHE GABIONESH NE SISTEMIME MALORE	M-25-353-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer procese pune për ndërtim gardhesh dhe gabionash	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e te nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi përgatit mjetet e punës për të ndërtuar gardhet. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të analizojë skicat– të përcaktojë rradhën e punës– të përzgjedhë materialet e punës– të kryejë transportimin e materialeve dhe veglave në vendin e punës– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi kryen shkurtimin e hunjëve Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të matë materialin (gjatësi, diameter).– të shkutojë materialin.– të mirëmbajë veglat e punës.– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë prerjes së hunjëve. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 3 Nxënësi ndërton gardhin. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të matë hunjët.– të përgatitë hunjët prej druri.– të kontrollojë thellësitë e kanalit.	

- të përcaktojë largësinë ndërmjet hunjëve.
- të përcaktojë largësinë ndërmjet gardheve.
- të bëjë nguljen e hunjëve.
- të bëjë lidhjen e hunjëve.
- të mirëmbajë veglat e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë ndërtimit të gardhit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi përgatit mjetet e punës për ndërtim gabionash.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësit duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë materialet.
- të formojë koshin prej rrjetës së telit.
- të grumbullojë gurët.
- të mbushë koshin me gurë.
- të mbyllë koshin me kapak.
- të mirëmbajë veglat e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë përgatitjes për ndërtim gabionash.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesionalë në zonë pyjore
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete për të kryer punimet në sistemime malore .
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të kryer punimet në sistemime malore fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të kryer punimet në sistemime malore .
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për të kryer punimet në sistemime malore .
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënësve.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjediset të praktikës për të kryer punimet në sistemime malore .
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për të kryer punimet në sistemime malore .
 - Udhëzues, katalogë, manuale etj.
-

8. Moduli “Punimet në mirëmbajtjen e rrugëve pyjore”

Drejtimi : Pyjore

Niveli : II i KSHK

Klasa : 11

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	PUNIMET NE MIREMBAJTJEN E RRUGEVE PYJORE	M-25-354-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer procese pune për mirëmbajtjen e rrugëve pyjore.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e te nxënës (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi përgatit vendin e punës për riparimin e rrugëve automobilistike pyjore. Kriteret e vlerësimit. Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të analizojë vizatimet dhe skicat.– të përcaktojë rradhën e punës– të përzgjedhë materialet.– të transportojë materialet dhe veglat në vendin e punës– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi kryen procese pune në rrugë për mbushjen e gropave të rrugës. Kriteret e vlerësimit. Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të shënojë vendet e dëmtuara.– të gërmojë dhe të pastrojë gropat që do mbushen.– të mbushë gropat me cakull ose ballast.– të ngjeshë materialin e hedhur(me tokmak).– të kontrollojë mbushjen dhe ngjeshjen.– të mirëmbajë vendet e punës.– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mirëmbajtjes së mjedisit gjatë mbushjes së gropave të rrugës <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	

RN 3 Nxënësi kryen procese pune me mjete të thjeshta për riparimin e rrugëve dhe veprave të tjera.

Kriteret e vlerësimit.

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë mjetet për punë.
- të transportojë materialet pranë gropës që do mbushet
- të mbushë gropën me materialin e zgjedhur.
- të lagë gropën.
- të ngjeshë materialin.
- të kontrollojë ngjeshjen dhe nivelimin.
- të mirëmbajë mjetet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë riparimit të rrugëve dhe veprave të tjera.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi kryen procese pune për pastrimin e kanaleve dhe tombinove.

Kriteret e vlerësimit.

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë veglat e punës.
- të pastrojë me dorë gurët e rënë në kanal.
- të pastrojë me lopatë dherat që kanë rënë në kanal.
- të pastrojë pusetat nga materialet e ndryshme.
- të pastrojë tombinot me shufra hekuri.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë pastrimit të kanaleve dhe tombinove.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesionalë në zonë pyjore
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete për mirëmbajtjen e rrugëve pyjore.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për mirëmbajtjen e rrugëve pyjore fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për mirëmbajtjen e rrugëve pyjore.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për mirëmbajtjen e rrugëve pyjore..
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënësve.

**Kushtet e
e domosdoshme
për realizimin e
modulit**

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedise të praktikës për mirëmbajtjen e rrugëve pyjore..
- Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për mirëmbajtjen e rrugëve pyjore.
- Udhëzues, katalogë, manuale etj.

9. Moduli “Transporti i materialit drusor me krahë dhe kafshë”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	TRANSPORTI I MATERIALIT DRUSOR ME KRAHE DHE KAFSHE	M-25-355-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer transportimin e materialit drusor në pyje, me krah dhe me kafshë.	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi përgatit materialin për transport me krahë. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të vëzhgojë materialin e prerë.- të vlerësojë materialin sipas asortimentit.- të parashikojë lëvizjen e materialit me krahë.- të përcaktojë rradhën e formimit të stivave me materialin në parcelë.- të afrojë materialin për stivim.- të grumbullojë materialin drunor në formë paketash.- të përcaktojë mënyrën e lëvizjes së materialit.- të zbatojnë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit. <p>RN 2 Nxënësi lëviz drurin nga parcela (transporton) <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të hapë rrugën e lëvizjes me rrokullisje.- të vendosë shtyllat në tokë në formë rruge për lëvizje.- të përzgjedhë capinat për lëvizjen e materialit të prodhuar.- të shoqërojë gjatë rrugës ngarkesës.- të depozitohet materialin në sheshet e depozitimit të ndarë në stiva sipas asortimenteve.- të ruajë materialin nga dëmtimet.- të vendosë trupat në sheshin e depozitimit.- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtja e filizerisë dhe mjedisit gjatë transportit.	

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 3 Nxënësi transporton me kafshë materialin e imët nga parcela.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- Të vëzhgojë materialin për lëvizje.
- Të ndajë asortimentet në ngarkesa të vogla me kafshë pune.
- Të hapë dhe pastrojë rrugën për kalimin e kafshëve.
- të ngarkojë materialin e imët në kafshë.
- të shoqërojë kafshët deri në pikën e depozitimit.
- të shkarkojë nga kafsha ngarkesën.
- të depozitojë materialin në stivë.
- të organizojë punën për përdorimin e dy ose më shumë kafshëve.
- të zbatojë rregullat e sigurisë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi përdor mjete ngarkuese të tërhequra me kafshë.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë mjetet ngarkuese.
- të përgatitë materialin që do tërhiqet nga kafsha.
- të përgatitë pajisjet lidhëse të materialit.
- të përdorë slitat për uljen e materialit.
- të përdorë zvarritësit për lëvizjen e materialit.
- të ruajë filizërinë gjatë transportit.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë përdorimit të mjeteve ngarkuese .

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesionalë në zonë pyjore
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete për të kryer procese pune në transportin pyjor .
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të kryer procese pune në transportin pyjor fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të kryer procese pune në transportin pyjor .
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës në transportin pyjor .
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e

kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedise të praktikës për procese pune në transportin pyjor
- Kompleti i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për transport pyjor.
- Kafshë dhe mjete ngarkuese

10. Moduli “Punimet në pyjet e degraduara të lisit”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	PUNIMET NË PYJET E DEGRADUARA TË LISIT	M-25-356-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer procese pune në pyjet e degraduara të lisit.	
Kohëzgjatja e modulit	34 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi organizon punën për ricungimin e lisit. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të vëzhgojë grumbullin pyjor.– të përcaktojë përbërjen e tij.– të përzgjedhë mjetet e punës për prerjen e drurëve.– të përgatitë mjetet e punës për prerje.– të pastrojë terrenit nga gurët e ferrat.– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi kryen prerjet e ricungimit. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë</p> <ul style="list-style-type: none">– të përcaktojë drejtimin e prerjes.– të presë rrafsh drurët sipas kushteve teknike.– të vlerësojë materialin drusor që del nga ricungimi.– të pastrojë parcelat nga mbeturinat.– të sigurojë mbrojtjen e parcelës nga kullotja e dëmtimit mekanike.– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe ruajtjes së mjedisit gjatë kryerjes së punimeve. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 3 Nxënësi kryen shërbime në ripërtëritjen llstarore. <i>Kriteret e vlerësimit</i></p>	

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të seleksionojë llastarët në çdo cung.
- të zëvendësojë cungjet e kalbur e të tharë me ripërtëritje artificiale.
- të presë shkurret që konkurojnë rritjen e llastarëve.
- të zbatojë prerje kulturale për çdo faze zhvillimi.
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesionalë në zonë pyjore
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete pune për të kryer procese pune në pyjet e degraduara të lisit.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të kryer procese pune në pyjet e degraduara të lisit fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të kryer procese pune në pyjet e degraduara të lisit.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për të kryer procese pune në pyjet e degraduara të lisit.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënësit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedise të praktikës për të kryer procese pune në transportin pyjor .
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për mirëmbajtjen e rrugëve pyjore.
 - Udhëzues, katalogë, manuale.
-

11. Moduli “Grumbullimi dhe përpunimi i prodhimeve bimore jo-drusore”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

<i>PERSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kodi	GRUMBULLIMI DHE PERPUNIMI I PRODHIMEVE BIMORE JODRUSORE	M-25-363-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer procese pune në grumbullimin dhe përpunimin e prodhimeve bimore jodrusore	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	RN 1	Nxënësi grumbullon dhe përpunon bimët mjeksore dhe industriale. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none">– të përcaktojë parcelat ku do të grumbullohen bimët.– të përcaktojë llojet bimëve që do grumbullohen dhe do përpunohen.– të përgatitë mjetet që do përdoren për mledhjen e bimeve dhe përpunimin e tyre.– të përcaktojë për cdo lloj bimor kohën në të cilën ato do mblidhen.– të vjelë dhe të grumbullojë gjethet ose lulet– të përgatitë vendin e tharjes.– të thajë gjethet dhe lulet.– të përpunojë ato në varësi të llojës së bimës– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <i>Instrumentet e vlerësimit:</i> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 2 Nxënësi grumbullon dhe përpunon frutat dhe farat me interes industrial.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë sipërfaqet pyjore ku do punohet.
- të përcaktojë lojet e farave dhe të frutave që do grumbullohen.
- të zgjedhë kohën e grumbullimit.
- të kryejë ndarjen e farave për fidanishten dhe për pyllëzim.
- të grumbullojë frutat për ngrënie.
- të grumbullojë frutat për t'i përpunuar, si reçel, marmalatë, etj.
- të grumbullojë dhe të përpunojë farat për nxjerje vaji, për esenca të ndryshme, etj.
- të grumbullojë dhe të përpunojë kokrat e dëllinjës të zezë, të kuqe, boronicën etj.
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 3 Nxënësi grumbullon dhe përpunon kërpurdhat e ngrënshme (Boletus, Psalliota, Lactarius, etj)

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë sipërfaqet pyjore ku do të punohet.
- të zgjedhë kërpurdhat e ngrënshme.
- të zgjedhë mënyrën e grumbullimit të kërpudhave.
- të presë ose të shkulë kërpudhat.
- të futë kërpurdhat në kosha.
- të pastrojë kërpudhat nga mbeturinat.
- të presë kërpudhat në feta.
- të kryejë tharjen e kërpudhave ose konservimin e tyre.
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikat profesionale në parcele dhe sipërfaqe pyjore
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete pune në grumbullimin dhe përpunimin e prodhimeve jo drusore
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune në grumbullimin dhe përpunimin e prodhimeve jo drusore
- fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës në grumbullimin dhe përpunimin e prodhimeve jo drusore

-
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës në grumbullimin dhe përpunimin e prodhimeve jo drusore
 - Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të nxënësve.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedise të praktikës për të kryer procese pune në grumbullimin dhe përpunimin e prodhimeve jo drusore
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për procese pune në grumbullimin dhe përpunimin e prodhimeve jo drusore
 - Udhëzues, katalogë, etj.
-

12. Moduli “Kultivimi i bimëve eterovajore”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	KULTIVIMI I BIMËVE ETEROVAJORE	M-25-358-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime për kultivimin e bimëve eterovajore.	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi përgatit tokën për mbjelljen e bimëve eterovajore. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të pastrojë terrenin nga shkurret , ferrat e gurët.– të punojë qelizëm tokën.– të ndajë parcelat .– të hapë rrugët ndërmjet parcelave– të caktojë drejtimin e duhur të rreshtave në parcelë– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit	
	<p>RN 2 Nxënësi kryen mbjelljen me farë të bimëve eterovajore. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të punojë tokën.– të nivelojë saktë tokën.– të mbjellë farën me shpërndarje.– të mbulojë farën me disk ose lesë– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 3 Nxënësi kryen mbjelljen e bimëve eterovajore me fidanë <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të përgatitë fidanat në farishtore.– të kryejë shërbime në farishtore.	

- të mbjellë fidanët në parcelë.
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi kryen mbjelljen e bimëve eterovajore me rizoma.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të hapë vijat me shatë.
- të vendosë rizomat në tokë.
- të ngjeshë tokën pas mbjelljes
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 5 Nxënësi kryen mbjelljen me kalema.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë kalemata.
- të përgatitë kunjat
- të mbjellë kalemata
- të lidhë kalemata me kunjat
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 6 Nxënësi kryen shërbime pas mbjelljes së bimëve eterovajore.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të prashitë tokën.
- të vaditë bimët eterovajore.
- të kryejë plehërimin me pleh organik të tokës.
- të kryejë plehërimin me pleh kimik të tokës.
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 7 Nxënësi vjel bimët eterovajore.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të presë degët e lulëzuara.
- të kryejë tharjen në hangare
- të kryejë manipulimin e bimëve eterovajore
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikë profesionale në parcelën pranë shkollës, në ferma bujqësore.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të proceseve të punës në kultivimin e bimëve eterovajore.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për mbjelljen e farave në fidanishte fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur.
- Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës në kultivimin e bimëve eterovajore.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës në kultivimin e bimëve eterovajore.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënësve.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Parcelë për kryerjen e praktikës
 - Vegla të thjeshta të dorës si: kazma, bel, shat, çfurqe, krehëra etj
 - Tezga.
 - Karroca dore.
 - Uniforma e punës
 - Katalogje
 - Manuale bujqësore e blegtorale
-

X. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar

1. Moduli “Krasitja e drurëve dekorativë”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

<i>PERSHKRUESI I MODULIT</i>	
Titulli dhe kodi	KRASITJA E DRUREVE DEKORATIVE M-25-359-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime për krasitjen e drurëve dekorative
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të ketë përfunduar arsimin e detyruar
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi krasit bimët në fidanishte <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të analizojë skicat– të përcaktojë rradhën e punës.– të përzgjedhë materialin për krasitje– të përgatitë veglat e punës– të krasitë fidanët në fidanishte.– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.
	<p>RN 2 Nxënësi krasit drurët gjetherënës <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të analizojë parcelën me drurë gjetherënës– të zgjedhë drurët për krasitje– të zgjedhë tipin e kurorës– të përgatitë veglat e punës– të krasitë drurët– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë krasitjes së drurëve gjetherërënës <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 3 Nxënësi krasit bimët që gjelbërojnë rrugën

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë drejt bimët që gjelbërojnë rrugën.
- të zgjedhë veglat e punës
- të krasisë bimët
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesionalë në fidanishte .
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete pune për të kryer procese pune për krasitjen e drurëve dekorative
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të kryer procese pune për krasitjen e drurëve dekorative
- fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të kryer procese pune për krasitjen e drurëve dekorative
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për krasitjen e drurëve dekorative
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të nxënësve.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedise të praktikës për të kryer procese pune për krasitjen e drurëve dekorative
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për krasitjen e drurëve dekorative
 - Katalogë, manuale, etj.
-

2. Moduli “Përcaktimi morfologjik i tokave”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

<i>PERSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kodi	PERCAKTIMI MORFOLOGJIK I TOKAVE	M-25-360-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të hapur profilin dhe për të përcaktuar morfologjinë e tokave	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi hap profilin e tokës <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të analizojë skicat për profile të ndryshme tokash.– të përcaktojë rradhën e punës.– të përzgjedhë veglat dhe mjetet e punës.– të transportojë veglat dhe mjetet në vendin e punës.– të zgjedhë vendin për hapjen e profilit të tokës.– të hapë profilin e tokës.– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi hap horizontet e tokës. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të përcaktojë kriteret për ndarjen e horizonteve.– të përcaktojë horizontet.– të ndajë dhe hapë horizontet.– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë hapjes së horizonteve. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.	<ul style="list-style-type: none">- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikat profesionale në parcela- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete pune për të hapur profilin dhe për të përcaktuar morfologjinë e tokave	

-
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të hapur profilin dhe për të përcaktuar morfologjinë e tokave
 - fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të kryer procese pune për të hapur profilin dhe për të përcaktuar morfologjinë e tokave
 - Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për të hapur profilin dhe për të përcaktuar morfologjinë e tokave
 - Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedise të praktikës për të kryer procese pune për të hapur profilin dhe për të përcaktuar morfologjinë e tokave
 - Komplet i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për të hapur profilin dhe për të përcaktuar morfologjinë e tokave.
 - Katalogë, manuale, udhëzues, etj.
-

3. Moduli “Trajtimi i shëlgjishteve për prodhim thupre”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	TRAJTIMI I SHËLGJISHTEVE PËR PRODHIM THUPRE	M-25-361-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer procese pune shëlgjishte për prodhim thupre.	
Kohëzgjatja e modulit	34 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi përgatit kalemat e shëlgut për mbjellje. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të përzgjedhë thuprën për përgatitje kalemash.– të përzgjedhë mjetet e punës për prerje.– të trajtojë thuprën para prerjes së kalemave.– të presë kalemat sipas standardit.– të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit gjatë prerjes së kalemave. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi përgatit tokën për mbjelljen e kalemave të shëlgut. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të kryejë punimin qelizëm i tokës.– të përcaktojë skemën e mbjelljes.– të përcaktojë mënyrën e mbjelljes.– të mbjellë kalemën e shëlgut.– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 3 Nxënësi kryen shërbime në shëlgjishte. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të thajë barin	

- të prashitë tokën.
- të kryejë plehërimin e tokës.
- të kryejë zëvendësimin e kalemave të tharë me kalema të rinj.
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi shfrytëzon shelgun e kultivuar.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të vjelë thuprat e shelgut.
- të lidhë thuprat në tufa.
- të bëjë sistemimin dhe tharjen e thuprave të shelgut
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesional në shelgjishte
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete pune shelgjishte për prodhim thupre.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune shelgjishte për prodhim thupre fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës shelgjishte për prodhim thupre.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës shelgjishte për prodhim thupre.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të të nxënësit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedise të praktikës për të kryer procese pune shelgjishte për prodhim thupre.
 - Kompleti i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për procese pune në shelgjishte për prodhim thupre.
 - Udhëzues, katalogje, etj.
-

4. Moduli “Punime për krijimin e lulishteve të vogla”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	PUNIME PER KRIJIMIN E LULISHTEVE TE VOGLA	M-25-362-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të krijuar lulishte të thjeshta dhe të vogla.	
Kohëzgjatja e modulit	34 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi ndërton borduret kufizuese të lulishtes. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të analizojë skicat.– të përcaktojë rradhën e punës.– të përzgjedhë veglat matëse e kontrolluese.– të kryejë transportin e materialeve në vendin e punës.– të vendosë materialin kufizues <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi punon tokën për lulishten. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të mbushë me dhe borduret.- të nivelojë bordurat.- të nivelojë rrugët e lulishtes.- të shpërndajë plehrat kimikë.- të punojë tokën.- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 3 Nxënësi mbjell fidanat dekorativë në lulishte <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të piketojë vendin për mbjellje sipas skicës.– të hapë gropën sipas parametrave.– të hedhë plehun në çdo gropë.	

- të kryejë përzierjen e plehut në gropë.
- të vendosë fidanët në gropë.
- të mbushë gropat.
- të ujitë bimët e mbjella në lulishte.
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

RN 4 Nxënësi mbjell barin për tapet në lulishte.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të nivelojë tokën.
- të pastrojë tokën nga gurët dhe barërat.
- të kryejë shkruftimin e tokës.
- të shpërndajë farën.
- të mbulojë farën.
- të kryejë ngjeshjen e tokës.
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesional në parcele
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete pune për të krijuar lulishte të thjeshta dhe të vogla.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të krijuar lulishte të thjeshta dhe të vogla fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të krijuar lulishte të thjeshta dhe të vogla.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për të krijuar lulishte të thjeshta dhe të vogla.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të nxënësve.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjediset të praktikës për të kryer procese pune për të krijuar lulishte të thjeshta dhe të vogla.
 - Kompletet e veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme për procese pune për të krijuar lulishte të thjeshta dhe të vogla.
 - Udhëzuesat, katalogët, etj.
-

5. Moduli “Punime në rritjen artificiale të shpendëve”

Drejtimi: Pyje
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

Titulli dhe kodi	PUNIME NE RITJEN ARTIFICIALE TE SHPENDEVE	M-25-357-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime në rritjen artificiale të shpendve.	
Kohëzgjatja e modulit	34 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të ketë përfunduar modulet e kl. 10 të drejtimit “Pyje”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi shërben në rezervat të shpendëve. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të analizojë terrenin– të përcaktojë rradhën e punës.– të ndërtojë grupet e punës.– të ndajë femrat nga mashkulli.– të izolojë shpendët e sëmurë.– të dizinfektojë mjedisin– të djegë tokën me benzinë.– të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit.	
	<p>RN 2 Nxënësi ushqen shpendët. <i>Kriteret e vlerësimit</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të analizojë ushqimet.– të sigurojë ushqimet.– të peshojë saktë ushqimet.– të ndajë racionet ushqimet.– të ushqejë shpendët me luledielli.– të ushqejë shpendët me mbeturina mishi.– të ushqejë shpendët me bar të gjelbër- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrollit	

RN 3 Nxënësi mbledh vezët.

Kriteret e vlerësimit

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë rradhën e punës.
- të grumbullojë bazën materiale.
- të mbledhë vezët.
- të shënojë vezët me laps plumbi.
- të ruajë në kuti vezët
- të kontrollojë vezët.
- të lërë vezët për kllonjë.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikën profesionale në rezervate të shpendëve.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete pune për të kryer procese pune në rritjen artificiale të shpendve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të kryer procese pune në rritjen artificiale të shpendve fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për të kryer procese pune në rritjen artificiale të shpendve.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për të kryer procese pune në rritjen artificiale të shpendve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të vlerësimit të specifikuar për çdo rezultat të nxënësit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedise të praktikës për të kryer procese pune në rritjen artificiale të shpendve.
 - Kompleti i veglave, veshjes, pajisjeve dhe materialeve të nevojshme në rritjen artificiale të shpendve.
 - Katalogë shpendësh, udhëzues, etj.
-